

Prof. dr hab. Tomasz Chudzik
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Recenzja rozprawy doktorskiej, dorobku artystycznego i dydaktycznego

Pani mgr Marty Orzechowskiej-Ochni

sporządzona na potrzeby przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki wszczętego zgodnie z Uchwałą Senatu nr 000-9/5/2023 Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego z dn. 20.09.2023 r.

Zgodnie z treścią pisma Rektora Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego z dn.25.09.2023 r. zostałem poproszony o opracowanie recenzji pracy doktorskiej mgr Marty Orzechowskiej-Ochni pt. **„Autorski komunikat wizualny – wpływ działań plastycznych na odbiór formy i przestrzeni”**.

Pani mgr Marta Orzechowska-Ochnia studiowała w latach 1999-2004 na kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* w Katedrze Sztuki ówczesnej Politechniki Radomskiej im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Tytuł magistra sztuki uzyskała, broniąc dyplom zrealizowany w 2004 r. w Pracowni prof. Aleksandra Olszewskiego, prezentując także w formie aneksu prace fotograficzne wykonane w Pracowni dr. hab. Marka Guza. W 2012 r. obroniła drugi dyplom pod kierunkiem dr. hab. Andrzeja Wszyńskiego na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego w Radomiu. Jego tematyka dot. architektury wnętrz i form użytkowych, wzbogacając specjalistyczną wiedzę doktorantki.

Od 2012 r. zatrudniona jest na stanowisku asystenta w Katedrze Architektury i Wzornictwa, a od 2014 r. do chwili obecnej pracuje na stanowisku asystenta na Wydziale Sztuki w Katedrze Architektury Wnętrz i Form Użytkowych macierzystej uczelni. Doktorantka prowadzi zajęcia z przedmiotów związanych z architekturą wnętrz. Są to: Propedeutyka i materiałoznawstwo mebla, Elementy wyposażenia architektury, Podstawy projektowania, Zapis dokumentacji – rysunek projektowy, Detal architektoniczny. Pani Orzechowska-Ochnia pracuje również jako wykładowca na Wydziale Materiałoznawstwa, Technologii i Wzornictwa, prowadząc przedmioty specjalistyczne, tj.: Technologie prezentacyjne i Elementy wyposażenia wnętrz.

Działalność artystyczno-naukowa i organizacyjna

Od 2017 r. Pani Orzechowska-Ochnia poza pracą pedagogiczną zaangażowała się w działalność organizacyjną, uczestnicząc w projektach uczelnianych, także jako koordynator. Przykładem był projekt pt. „Uniwersytet dzieciom” w ramach subwencji naukowej, obejmujący wykłady o sztuce i

warsztaty dla dzieci regionu. Zaangażowanie w promocję uczelni to utworzenie w 2018 r. „Wirtualnej galerii”, digitalizacja twórczości kadry WS, administrowanie profilami mediów społecznościowych, stroną Wydziału Sztuki oraz projekt jej szaty graficznej. Praca doktorantki na rzecz uczelni obejmowała ponadto opiekę kuratorską i oprawę graficzną Galerii Akademickiej Lincoln w Galerii Słonecznej w Radomiu. Od 2019 r. jest opiekunem koła naukowego „Forma” i inicjatorką wystaw studentów i absolwentów oraz kontaktów z przemysłem, dających okazję do praktycznego wykorzystania projektów architektonicznych. Jest organizatorką spotkań z uznanymi projektantami, poświęconych historii architektury i projektowaniu wnętrz.

Opracowała identyfikację wizualną miejskich ośrodków kultury. Jest autorką projektów funkcjonalno-użytkowych pomieszczeń publicznych, opraw scenicznych pokazów multimedialnych. Jej wiedza i zdobyte doświadczenie skutkuje współpracą międzywydziałową i powierzeniem przygotowania koncepcji przestrzeni w Centrum Naukowo-Badawczym UTH czy identyfikacji wizualnej dla przestrzeni Wydziału Nauk Medycznych UTH, a także opracowaniem *stref studenta* na Wydziale Sztuki. Doktorantka wspiera aktywność studencką, m.in. Studencką Konferencję w 2023 r. pt. „Pierwsze kroki w nauce”, dla której stworzyła oprawę graficzną, łącznie z logo i projektem plakatów. Ciekawą jest jej inicjatywa realizacji tzw. *Biblioteczek Powiatowych* pt. *Etazerki* w ośmiu miejscowościach w powiecie radomskim we współpracy z ośrodkami kultury, m.in. z Miejską Biblioteką Publiczną w Radomiu. Za swoją społeczną i naukowo-dydaktyczną działalność otrzymała w 2022 r. medal KEN oraz w latach 2021 i 2022 - nagrody rektorskie III stopnia, co potwierdza uznanie dla jej postawy popularyzującej sztukę. Aktywność Marty Orzechowskiej-Ochni to też czynny udział w dwóch konferencjach krajowych (w 2022 i 2023 r.) dotyczących funkcji sztuki w przestrzeni publicznej, zorganizowanych przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MSCDN). Oprócz działalności kuratorskiej, tj. wystaw studenckich, końcoworocznych i dyplomowych, autorka stworzyła: oprawę graficzną i koncepcję aranżacyjną wystaw towarzyszących studenckim konferencjom naukowym, a także prezentacje różnorodnych form kreacji związanych z wystrojem wnętrz oraz koncepcje przestrzenne, m.in. w formie makiet. Pełny opis działalności organizacyjnej doktorantki został chronologicznie przedstawiony w części 5.3 pt. *Organizacja* i dotyczy lat 2017 – 2023 oraz 26 różnorodnych aktywności. Przyspieszenie działań artystycznych miało miejsce od 2018 r. Autorka zrealizowała 33 formy aktywności artystycznej. Są to: wystawy zbiorowe w ramach prezentacji dorobku artystycznego kadry Wydziału Sztuki UTH oraz wystawy pokonkursowe, towarzyszące festiwalom, m.in. X i XI Festiwalowi Filozofii pt. „OKNA” w 2018 i 2019 r. Wystawy te miały miejsce w Galerii Ośrodka Kultury i Sztuki Resursa w Radomiu. Ważnym był udział w wystawie zbiorowej w ramach jubileuszu 25-lecia WS UTH w Galerii Kaplica Zamkowa SCK na zamku w Szydłowcu w 2020 r. Istotnym elementem działalności doktorantki są udziały i kwalifikacje w konkursach dedykowanych sztuce. Świadczy to o większej dojrzałości twórczej Pani Orzechowskiej-Ochni i rodzącej się potrzebie konfrontacji postawy artystycznej. Przykładem są kolejne wystawy w ramach XI i XII Międzynarodowego Biennale Miniatury Gaude Mater w

Częstochowie. Prezentacje miały też miejsce w Galerii TEST w MCK w Warszawie (2021 r.) czy Nowohuckim Centrum Kultury w Krakowie (2021 r.), a także w BWA w Tarnowie (2022 r.) Wystawą pokonkursową o dużym znaczeniu jest 47. Salon Zimowy Radom w Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia w Radomiu (2022 r.). Autorka w 2023 r. wzięła udział w ciekawej wystawie w Galerie Abstr.ProjectHcopie "Abstract" w Paryżu. Szczegóły tej imprezy można poznać za pośrednictwem stron internetowych. Pani Orzechowska-Ochnia zrealizowała tylko jedną wystawę indywidualną - tak wynika z dokumentacji, co stanowi dość nieoczekiwaną, nie należącą do pozytywnych, informację. Doktorantka powinna bardziej rozwijać pewność własnych poczynań artystycznych. Wystawa indywidualna odbyła się w 2021 r. w Galerii Łaźnia w Radomiu, a jej tytuł brzmiał: „Wieloprzestrzenie”. Autorka zaprezentowała 23 prace, głównie w formatach 70x70 cm, 80x80 cm i 140x90 cm. Jak wynika z opisu, były to obiekty malarskie wykonane w technice akrylowej oraz wydruki cyfrowe.

Działalność projektowa

Pani Marta Orzechowska-Ochnia jest aktywnym projektantem o szerokim i odważnym spojrzeniu na ten obszar twórczości. W trakcie dziewięciu lat stworzyła 62 opracowania graficznych projektów użytkowych. Wiele z nich zostało wdrożonych, a ich różnorodny zakres obejmuje duże realizacje oraz kompleksowe aranżacje wnętrz obiektów służących społeczeństwu. Można wymienić tu: Centrum Kultury „Południe” w Radomiu (2014 r.), handlowo-usługowe przestrzenie biurowe, np. firma Sommersal w Warszawie (2017 r.), strefy publiczne Urzędu Miejskiego w Przytyku (2018 r.), projekt holu w Centrum Naukowo-Badawczym UTH w Radomiu. W jej dorobku projektowym są realizacje scenografii, np. etiudy filmowej „Nika”, Narodowe Centrum Kultury, współpraca Amfiteatr Radom (2022 r.), a także projekty instalacyjne w ramach Targów Sztuki 2021 r. w Radomiu. Jej twórczość projektowa obejmuje: opracowania graficzne, logotypy, aranżacje wystaw, projekty okładek i form książkowych, elementy identyfikacji wizualnej firm i instytucji, opracowania stron internetowych, promocyjnych, np. strona Wydziału Sztuki UTH. Aktywność doktorantki to także wiele realizacji plakatowych, form wydawniczych, np. opracowanie folderu wystawy pt. „Moda nie mija...” Katedry Wzornictwa UTH prezentowanej w Galerii Akademickiej (Galeria Słoneczna w Radomiu w 2020 r.) czy plakatu i folderu wystawy Radomskiego Związku Fotografii prezentowanej na Wydziale Sztuki UTH w Radomiu. Jej formy projektowe obejmują często szeroki zakres realizacji - od koncepcji przestrzeni, poprzez projekty publikacji, opracowania struktury stron i podstron internetowych, typografii, nawet prac retuszerskich nad fotografią i opracowań wzorów dyplomów. To niezwykle zaangażowanie doktorantki w promocję Wydziału Sztuki macierzystej uczelni i instytucji współpracujących z nią, np. Miejska Biblioteka Publiczna czy Miejski Ośrodek Kultury Amfiteatr, wskazują na potrzebę projektowania dla kultury i społeczeństwa oraz dbałość autorki o wysoki poziom twórczości projektowej. Nie sposób omówić tak obszernego fragmentu jej dorobku, jednak

przy wsparciu zamieszczonego w dokumentacji *portfolio*, także dokładnego opisu ujętego w punkcie 5.5 pt. *Działalność projektowa* w części V pt. *Załączniki*, widoczny jest klarowny i harmonijny, z upodobaniem do geometryzacji, autorski styl pełen odniesień do przestrzeni.

Analiza pracy doktorskiej i działalności twórczej

Działania pani mgr Marty Orzechowskiej-Ochni obejmują aktywność artystyczną wywodzącą się z obszaru grafiki użytkowej oraz grafiki klasycznej warsztatowej -zagadnień formy i przestrzeni w kontekście relacji interpersonalnych i społecznych. Jednak obszar twórczy umiejscowiony jest w strukturze architektoniczno-urbanistycznej. Pani Orzechowska-Ochnia dąży do swobody kreacji, łącząc działania analogowe w odmianie zgeometryzowanej z wiedzą typograficzno-projektową. Synergia warsztatu klasycznego i projektowego jest wynikiem oryginalności jej poczynań artystycznych, stanowiąc autonomiczną metodę twórczą. Ma to odzwierciedlenie w koncepcji przedstawionej w pracy doktorskiej pt. *Autorski komunikat wizualny – wpływ działań plastycznych na odbiór formy i przestrzeni (na przykładzie obiektu miasta Radomia)*.

Metodologia pracy pani Orzechowskiej-Ochni opiera się na formuł modularnej, budowaniu formy w mikroskali w celu uzyskania odpowiedzi na pytania dotyczące relacji przestrzennych. Tę fazę wstępną autorka nazywa *mapą myśli*. Na tym etapie następuje rytmizacja formy - od statycznej do dynamicznej. Artystka bazuje na przekształceniach formy kwadratu. Wprowadza tu tworzywa sztuczne, typu HIPS, wykorzystywane do modelunku i łatwe w obróbce termicznej. Tworzywo to jest lekkie, plastyczne w wariantach: matowym i błyszczącym. Autorka używa nagrzewnicy, ręcznie formując poszczególne moduły. Proces na tym etapie zawierał autorski eksperyment twórczy, bliski warsztatowi rzeźbiarskiemu. Pani Orzechowska-Ochnia użyła szerokiego spektrum środków analogowych, różnych narzędzi rysunkowych, co stworzyło załazek procesu twórczego.

Doktorantka podjęła się trudnego wyzwania: przekształcenia i zmiany estetycznej głównych elewacji gmachu radomskiego teatru i jego najbliższego otoczenia. Projekt dotyczył również ingerencji w tkankę miejską - tak zwanych *Zwiastunów* o tożsamej estetyce, stanowiących łącznik z teatrem i jego reklamę - artystyczny element komunikacji wizualnej. Według autorki tożsamość wizualna stanowi ważne narzędzie w ustalaniu formy obiektu. Chodzi o uruchomienie emocji dotyczących miejsca oraz o stworzenie nowych skojarzeń, interpretacji kulturotwórczych, które autorka określa mianem *komunikacji ekskluzywnej*. Odniesienia kulturowe stanowią główny czynnik odbioru bodźców w przestrzeni publicznej. Ważnym elementem jest powtarzalność, ciągłość obrazowania w wyrazistej stylistyce znaku, symbolu - dzięki czemu ulega on zapamiętaniu i przyswojeniu jego formy. Autorka we wstępie tekstu opisującego projekt wskazuje na tożsamość miejsca, która ma ścisły związek z jego akceptacją. Tworzy to poczucie przynależności, tak zwaną niszę bytową i harmonijne relacje

międzyludzkie. Szczególne znaczenie wspólnotowe dla miejscowości ma teatr, stanowiący czynnik identyfikacyjny i będący emocjonalnym sercem miasta, ustalającym dobre trendy estetyczne. Autorka realizując swój projekt badawczy, pyta nas: *czym jest przestrzeń w sztuce? czy komunikat wizualny to także przestrzeń sztuki? czy sztuka może uleczyć zdegradowaną tkankę miejską?* Te pytania i wiele innych rodzą się w trakcie lektury rozprawy doktorskiej pani Orzechowskiej-Ochni. Projekt wiąże się z dbałością o estetykę miasta Radomia. Jego celem jest stworzenie nowoczesnego znaku tożsamościowego, także dla nowych generacji odbiorców. Przytłaczającą większość obiektów z drugiej połowy 20. wieku charakteryzuje „nijakość” - rodzima wersja funkcjonalizmu, która doprowadziła do unifikacji form architektonicznych. Podobnym przypadkiem – choć nie do końca, gdyż budowla ta ma jednak swój charakter - jest gmach teatru w Radomiu, który posłużył jako obiekt proponowanych przekształceń. Doktorantka omówiła ciekawe przykłady budowli, których wartość estetyczna w wyniku ingerencji artystów plastyków i projektantów została podniesiona do rangi dzieła sztuki urbanistycznej. Drugą fazą kształtującą projekt była analiza wzorców ze względu na ich wzajemne oddziaływanie. Doktorantka zastosowała podział linearny, system siatek modułowych, który w wyniku skanowania oraz użycia specjalistycznej fotografii można było dalej opracowywać w programach graficznych 2 i 3D oraz porządkować zgromadzony materiał wzorcowy. Umożliwiło to pani Orzechowskiej-Ochni uzyskanie proporcjonalności wzorców oraz pozycjonowanie form wyabstrahowanych w przestrzeni wirtualnej o cechach realnych. Pozwoliło to wykonać kolejny krok, tj. głębiej, w wyniku zastosowania perspektywy zbieżnej jednopunktowej. Artystka w ciekawy sposób podjęła się analizy i rebrandingu logotypu instytucji – radomskiego teatru. Dyplomantka ukazała duże walory projektowe logotypu powstałego według zasady figura – tło, to jest wzajemnego przenikania znaku z przestrzenią. Interesujące rozwiązania typograficzne na bazie logotypu teatru zostały opracowane i zaprezentowane w rozprawie doktorskiej w formie wizualizacji w otoczeniu teatralnym, na placach, ciągach komunikacyjnych, łącznikach, w miejscach rekreacyjno – wypoczynkowych. Forma logosu i kolor czerwony - jak sądzę cynober - został zachowany i uwydatniony w modułowych formach przestrzennych.

Projekt obejmuje całość powierzchni elewacyjnych budynku teatru. Autorka przygotowała interesującą koncepcję otuliny o cechach scenografii. To „opakowanie” elewacji opiera się na stylistyce kurtyny teatralnej. Forma ta, o charakterystycznych pofałdowaniach i udrapowaniach, pełni funkcję komunikatu wizualnego. Tak opracowany gmach teatru dominuje w strefie śródmieścia, stając się unikatowym zjawiskiem przestrzennym. Nasuwają się od razu porównania z Christo, Richardem Serra i Anish Kapoor oraz wieloma twórcami awangardowymi, którzy jako artystyczne tworzywo wybrali przestrzeń. Lekka, rozpięta na wklęsłych i wypukłych, ażurowych stelażach aluminiowych, napinana membrana, o cechach tymczasowości czy zmienności, zaprojektowana została w całości z syntetycznej, nowoczesnej, czarnej tkaniny w odmianie matowej i błyszczącej. Ingerencja w kształt obiektu jest tak duża, iż zmienił on całkowicie swój charakter. Dodatkowymi elementami

kształtującymi ekspresję elewacji jest trójwymiarowa forma kurtyn. Wizualizacja widoku każdej strony obiektu uprawdopodobnia efekt światłocieniowy, ukazując zmienność powierzchni ze względu na zróżnicowanie światła słonecznego, porę dnia czy porę roku. Kolejną, ważną decyzją jest wprowadzenie czerwonych form, opartych na podziałach sześcianu oraz linearna struktura organiczna, przywodząca na myśl falowanie, zmienność, nieregularność materii organicznej czy dźwięku. Odnosi się to także do odbioru zjawisk temporalnych w różnych okresach naszego życia. Nieregularne „płynące” struktury pasowe to także ekwiwalent ścieżek twórczych, jedność idei czy meandry form muzycznych. Ważnym środkiem wyrazu jest tu kompozycja i jej aspekt przestrzenny dot. otoczenia teatru oraz tzw. *Zwiastunów wizualnych*. Doktorantka wybrała kompozycję otwartą, dostosowując ją do otoczenia, używając często nazbyt śmiałych form, funkcjonujących w przestrzeni miejskiej na pograniczu dominacji. Przykładem jest tu wizualizacja pt. *Brama do rynku*. Inaczej, ciekawymi przykładami są formy pt. *Płynna wciągająca* czy *Żeroma 1* i *Żeroma 2*. Są to atrakcyjne koncepcje przestrzenne, relaksacyjne, o udanych pod względem projektowym i funkcjonalnym konstrukcjach wykorzystujących formę literniczą.

Drugą, istotną częścią prezentacji doktorskiej jest zestaw 11 grafik cyfrowych o tytule „Język znaków”, który powstał niejako równolegle w trakcie poszukiwań układów graficznych w relacji z istniejącym otoczeniem. Metoda twórcza polegała na aranżacji modularnej siatki 50 x 550 cm, wykorzystującej przekształconą strukturę czarnych płaszczyzn plastikowych, co pozwoliło uzyskać efekt fali. Zamyśl doktorantki polegał na takim ukształtowaniu, oświetlonej struktury, aby jej destrukcja stała się początkiem tworzenia nowych form graficznych, nazwanych przez artystkę *antropomorfizacją*. Inspiracją było dzieło Wojciecha Fangora i Stanisława Zamecznika pt. *Studium przestrzeni*. Autorka przywołuje też badania nad ruchem Wasylego Kandyńskiego i Rudolfa Arnheima, badacza zależności struktur plastycznych z ruchem ciała w balecie. Ta analiza uświadomiła artystce wagę „punktu, linii i płaszczyzny”, co znalazło potwierdzenie w jej tekście doktorskim. Postawa ta wskazuje na dojrzałość, analityczny sposób kreacji, związki z humanizmem poprzez troskę o realną przestrzeń publiczną i korzyść, jaką z tych relacji osiąga przechodzień. Współczesny widz, odbiorca treści artystycznych doby Internetu jest traktowany jak konsument, uczestnik kampanii reklamowych, zmanipulowany obrazem pełnym trików marketingowych. Powoduje to dysonans w obszarze sztuki designu i flirt z popkulturą.

Zagadnienia ukazujące wrażliwość na społeczną przestrzeń wizualną zostały zaprezentowane w formie katalogów. Podstawę stanowi 170-stronicowa, pisemna rozprawa oraz dodatkowo dokumentacja, będąca odrębną publikacją. Rozprawa doktorska dotycząca tak dalekosiężnych przekształceń estetycznych wybranego obiektu jest wyzwaniem projektowym, skierowanym w przestrzeń publiczną - to projektowanie dla kultury i społeczeństwa. Wybór tematyki przez panią Orzechowską – Ochnię ukazuje szczególną potrzebę kształtowania kultury wizualnej, podbudowanej

związkami emocjonalnymi z miastem Radomiem. Postawa doktorantki ukazuje doniosłość roli twórcy we współczesnym społeczeństwie - roli, która może pomóc wzbogacić estetykę wielu polskich miast. Interesująca dysertacja poparta została cytatami dotyczącymi współczesnych zjawisk i trendów artystycznych, odnoszących się do wpływu sztuki na przestrzeń społeczną. Wśród wielu cytowanych autorytetów kulturoznawstwa, socjologii i filozofii znajdują się: Umberto Eco, Zygmunt Bauman, Łukasz Iwański, Adrian Frutiger i wielu innych.

Bibliografia zawiera 31 pozycji książkowych literatury fachowej dotyczącej percepcji wzrokowej, psychologii widzenia, sztuki projektowania, komunikacji i estetyki przestrzennej, designu, kultury, filozofii i teorii widzenia. Wskazuje to na gruntowne i analityczne podejście do zagadnień. Publikacje i źródła internetowe o podobnej tematyce zostały zgromadzone w ilości 29 pozycji z podaniem linków do stron. Autorka wyszczególniła w spisie 50 ilustracji, przykłady inspiracji oraz własne wizualizacje i ilustracje autorskich grafik. Rozprawę doktorską zamyka opis działalności organizacyjnej, działalności artystycznej i projektowej oraz streszczenie, także w języku angielskim.

Godna uwagi jest szata graficzna: dobrze zaprojektowana, przejrzysta typograficznie z prawidłowo ułożonym tekstem. Podział tekstu jest klarowny. Dzieli się on na pięć części, tj.: *Wprowadzenie, Plan działania, Zamyśl kompozycyjny, Wnioski/Zakończenie* oraz *Załączniki*. Jednak doktorantka w tekście popełniła wiele błędów językowych i redakcyjnych, których można byłoby uniknąć przy lepszej korekcie. Osłabiają one dobre wrażenie płynące z treści merytorycznych zawartych w pracy. Do jej ciekawych elementów można zaliczyć sposób zaprezentowania wizualizacji, często kilkakrotnie składanych. Jedna z nich - „Widok północno-zachodni” - ujawnia problem dotyczący bardzo bliskiego sąsiedztwa z ruchliwą arterią komunikacyjną. Agresywna, rozedrgana, rodem z op-artu kompozycja graficzna elewacji, oparta o kontrasty, budzi kontrowersje i może stanowić utrudnienie dla kierujących. Poziome układy graficzne, pełne pulsujących struktur, kontrastowych kształtów, form zgeometryzowanych, swoboda gradientów tonalnych, miękkich linearnych form - to z kolei trafne rozwiązania.

Komunikacja wizualna w formule strukturalnej – domyślnej, została uzyskana za pomocą środków warsztatu plastycznego, linearnych form abstrakcyjnych, płaszczyzn czerni w formie draperii. Autorka zastosowała grę światłocienia i kontrast form organicznych i geometrycznych oraz czerwien przestrzennych prostopadłościanów i sześciątów wynikłych z przekształcenia logotypu teatru.

Postawa twórcza pani Orzechowskiej-Ochni ukazuje projektanta świadomego swoich związków z tradycją graficzną i rysunkiem. Jej twórczość analogowa jest - jak sędzę - znaczącą podporą w procesie kreacji, gdzie ślad prowadzonego narzędzia, sensualizm materii, jest niezbędnym elementem samorealizacji. Doktorantka stworzyła autorskie laboratorium twórcze, w którym napęd stanowi siła autonomicznej kreacji, związana z eksperymentem.

Relacja obiekt – przestrzeń ma szczególne znaczenie. Otoczeni jesteśmy zewsząd „jazgotem” mediów. Ta nadprodukcja bodźców działających na wszystkie zmysły, a głównie wzrok, sprzyja chaosowi oraz bałaganowi estetycznemu i dezintegracji. Teatr to „kawałek czystej przestrzeni”, gdzie przejść możemy osobiste *catharsis*, na nowo budować własną tożsamość i harmonijny rozwój trzech aspektów ludzkiej natury, opartych na intelekcie, zmysłowości i emocjonalności.

Konkluzja

W wyniku analizy rozprawy doktorskiej, koncepcji artystyczno-projektowej, po szczegółowym zapoznaniu się z dokumentacją, dorobkiem artystycznym, działalnością dydaktyczną i naukową, dotyczącą promocji sztuki projektowej, po wglębieniu się w proces kształtowania komunikatu wizualnego i zestawu graficznego stwierdzam, że wypracowana przez Panią Orzechowską-Ochnię metoda wzbogaca dyscyplinę dzięki połączeniu klasycznego warsztatu artystycznego z nowoczesnymi sposobami opracowywania przestrzennych form elewacji architektonicznych, z użyciem złożonych procesów opartych na digitalizacji obrazu. Mając także na uwadze zaangażowanie doktorantki w prace na rzecz uczelni i popularyzację sztuki w przestrzeni społecznej, podkreślając aktywność artystyczną w ostatnich latach i dobry poziom prezentacji, pomimo uchybień w tekście, wnioskuję o przyznanie Pani mgr Marcie Orzechowskiej-Ochni stopnia doktora w dziedzinie sztuki i dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Stwierdzam, że wypełnione zostały warunki określone w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, zawarte art. 178 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Prof. dr hab. Tomasz Chudzik

